

TARTUNTATAUTILAIN 16 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS PAKOLLISESTA TERVEYSTARKASTUKSESTA LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON ALUEEN RAJANYLITYSPAIKOILLE

ASIA Tartuntatautilain 16 §:n nojalla annettava päätös terveystarkastukseen määrittämiseksi tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaisen SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen covid-19 -tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

KUULEMINEN Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON MÄÄRÄYS JA PERUSTELUT

Määräys Aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Turun lentoaseman, Turun sataman ja Naantalın sataman rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan rajanylityspaikalla maahantulon yhteydessä Turun kaupungin tai Naantalın kaupungin järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19 -tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Tässä määräyksessä riskimaista tulevilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa olle kelle maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk.

Määräys ei koske 2005 tai sen jälkeen syntyneitä lapsia eikä kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään.

Määräys ei myöskään koske henkilöä, joka esittää luotettavan todistuksen siitä, että:

- 1) hän on saanut täyden rokotussarjan ja viimeisestä rokotuskerrasta on kulunut vähintään kaksi viikkoa tai

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2, Turku
PL 4, 13035 AVI

2) on sairastanut covid-19-taudin ja saanut vähintään yhden rokoteannoksen, ja rokoteannoksesta on kulunut vähintään viikko tai

3) on sairastanut covid-19-taudin alle kuusi kuukautta sitten.

Hyväksyttäviä rokotteita ovat THL:n 10.6.2021 päivätyn ohjeen taulukossa 1 (liite 1), tai sen jälkeen THL:n antamassa ohjeistuksessa, ilmoitetut rokotteet.

Määräys on voimassa 24.6.2021 – 31.7.2021.

Tämä päätös korvaa 27.5.2021 tartuntatautilain 16 §:n nojalla annetun päätöksen (LSAVI/6297/2021) ajalta 24.6.2021 – 30.6.2021.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Samana pykälän 2 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle.

Tartuntatautilakiin on tartuntatautilain 16 ja 22 §:n muuttamisesta annetuilla lailla (224/2021) muutettu tartuntatautilain (1227/2016) 16 ja 22 §:ää. Lisäksi 89 §:ään on lisätty sellaisena kuin se on laissa 147/2021 uusi 2 momentti. Edellä mainitut muutokset ovat tulleet voimaan 29.3.2021.

Tartuntatautilain 16 §:n mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on

yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Tartuntatautilain 16 §:n 2 momentin mukaan virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntatautilain 22 § 1 momentin mukaan yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen ja sairastuneeksi perustellusti epäillyn sekä tällaiseen tautiin altistuneen tai perustellusti altistuneeksi epäillyn henkilön on annettava asiaa selvittävälle terveydenhuollon ammattihenkilölle nimensä, syntymäaikansa tai henkilötunnuksensa, yhteystietonsa, kotikuntansa sekä mahdollinen muu oleskelupaikkansa sekä muut tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarvittavat välttämättömät tiedot.

Tartuntatautilain 60 § 1 momentin mukaan, jos yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen eikä taudin leviämistä voida muulla tavoin estää, virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää henkilön karanteenista enintään yhden kuukauden ajaksi. Päätös karanteenista voidaan tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliselle tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillylle tartuntataudille.

Tartuntatautilain 89 § 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rajavartiolaitoksella on virka-aputehtävän suorittamiseksi oikeus pysäyttää kulkuneuvo ja ohjata liikennettä noudattaen, mitä rajavartiolaitain (578/2005) 38 §:ssä säädetään, käsitellä virka-aputehtävässä välttämättömiä terveystietoja noudattaen, mitä henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelystä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäätös) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (639/2019).

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Kansallinen ohjaus terveystarkastuksista rajanylityspaikoilla

Sosiaali- ja terveysministeriön 3.2.2021 antamassa ohjauskirjeessä Koronavirus tartuntojen torjunta rajat ylittävissä liikenteessä (VN/2763/2021) todetaan, että covid-19-tapausten ilmaantuvuus useissa maissa on moninkertainen Suomeen verrattuna, jolloin oleskelu näissä maissa sisältää Suomen tilanteeseen nähden selvästi suuremman covid-19-tartunnan riskin. SARS-CoV-2-virusmuunnokset voivat yleistyessään aiheuttaa aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja johtaa terveydenhuollon ylikuormittumiseen.

Kirjeen mukaan hallitus päätti valtioneuvoston yleisistunnossa 22. tammikuuta sekä rajaliikenteen että testaamis- ja karanteenisuosituksen kiristämisestä.

Näillä toimilla pyritään torjumaan koronaepidemian kasvun kiihtyminen uudelleen sekä virusmuunnoksen leviäminen Suomessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön 26.2.2021 antaman ohjauskirjeen Koronavirus-tartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä (VN/5304/2021) viitataan ministeriön 3.2.2021 lähettämään kirjeeseen ja todetaan muun muassa, että toimintaa on syytä edelleen tehostaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön 30.3.2021 antaman ohjauskirjeen *Pakollista terveystarkastusta ja tietojen antamista koskevat muutokset tartuntatautilaissa* mukaan Suomeen saapuvien henkilöiden mukana mahdollisesti leviävien tartuntojen torjunta on keskeistä epidemian ja muuntuneiden virusten leviämisen estämiseksi. Vaikuttava, tarkoituksenmukainen ja oikeasuhtainen tartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä on mahdollista vain viranomaisten ja muiden rajanylityspaikoilla toimivien tahojen kiinteällä yhteistyöllä, jossa huomioidaan myös paikalliset olosuhteet. Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa, että nykyisessä epidemiatilanteessa on välttämätöntä, että aluehallintovirastot tekevät Suomeen saapuvia matkustajia koskevat tartuntatautilain 16 §:n mukaiset päätökset THL:n suositukset huomioiden ja edellyttää kaikkia toimivaltaisia viranomaisia toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla ja käyttämään kaikkia tartuntatautilain mahdollistamia toimivaltuuksiaan epidemian leviämisen estämiseksi.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos on antanut 4.2.2021 ja 29.3.2021 ohjeen rajalla tehtäviin testauksiin uusien helposti tarttuvien SARS-CoV2-muunnosten leviämisen estämiseksi. THL suosittelee, että kaikki riskimaista tulevat matkustajat ohjataan koronatestiin rajanylityspisteellä. THL katsoo, että covid-19-epidemian hallitsemiseksi Suomessa ja uusien virusmuunnosten leviämisen estämiseksi on välttämätöntä, että maahantulopisteillä noudatetaan mahdollisimman tarkkaan THL:n antamia suosituksia testaus- ja karanteenikäytännöistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön 25.5.2021 antamassa ohjauskirjeessä (VN/13919/2021) todetaan, että ohjauskirjeessä 30.3.2021 on kuvattu toimintamalli covid-19-tartuntojen torjumiseksi rajat ylittävässä liikenteessä. Ohjauskirjeessä 25.5.2021 todetaan, että sisä- tai ulkorajat ylittävän liikenteen rajoitusten purkamisen tulee lisäämään rajojen terveysturvallisuustoimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden määrää. Maahan saapumisen prosessi tulee suunnitella mahdollisimman sujuvaksi siten, että terveysturvallisuustoimet maahan tullessa kohdistetaan ensisijaisesti henkilöihin, joilla ei ole mukanaan covid-19-ennakkotodistuksia. Todistusten lukemisessa ja matkustajien ohjauksessa tulee hyödyntää sähköisiä työkaluja. Ennakkotestissä tai testissä välittömästi rajanylityksen jälkeen käyneet henkilöt tulee ohjata 72 tuntia maahan saapumisen jälkeen otettavaan toiseen testiin. Kunnat vastaavat covid-19-testauksen järjestämisestä alueellaan.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos (THL) on antanut 10.6.2021 suosituksen maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi. Kyseinen ohje korvaa THL:n 29.3.2021 antaman ohjeen maahantulopisteillä tehtävistä testauksista. THL:n ohjeessa 10.6.2021 todetaan, että riskimaaksi määritellään valtioneuvoston periaatepäätöksen VNK/2020/114 (11.9.2020) perusteella maa, jossa COVID-19-tapausten 14 päivän ilmaantuvuus 100 000 henkilöä kohden on yli 25. Kaikki riskimaista tulevat matkustajat ohjataan terveystarkastukseen, jonka yhteydessä heiltä

tarkistetaan todistukset koronarokotuksista, ennen matkaa otetusta koronavirustestistä ja mahdollisesti sairastetusta Covid-19-taudista. Täyden COVID-19-rokotussarjan saaneiden matkustajien osalta THL suosittelee, että heihin ei kohdisteta maahantulopisteillä COVID-19-pandemian torjuntaan liittyviä terveysturvallisuustoimenpiteitä (paitsi tarkistetaan todistukset). Tässä yhteydessä täysi rokotussarja tarkoittaa, että matkustaja on saanut myyntiluvan mukaiset rokotukset ja että aikaa viimeisen rokotussarjaan kuuluvan rokotusannoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta. Jos matkustaja on sairastanut COVID-19-taudin ja hän on lisäksi saanut vähintään yhden COVID-19-rokotuksen ja rokotuksesta on kulunut vähintään 7 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, joilla on täysi rokotussarja. Jos matkustaja on saanut kahta erilaista COVID-19-rokotetta ja aikaa viimeisen annoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, jolla on täysi rokotussarja. Matkustajan tulee esittää maahantulopisteiden terveysturvallisuustoimemaisille luotettavat todistukset rokotuksista ja/tai sairastetusta COVID-19-taudista. THL suosittelee, että maahantulon yhteydessä hyväksytään todistukset niistä COVID-19-rokotteista, jotka ovat saaneet myyntiluvan ns. tiukalta lääkeviranomaiselta (10.6.2021 päivätyn ohjeen taulukko 1).

Rokottamattomien (COVID-19-rokotus) tai osittaisen rokotussarjaan saaneiden riskimaista tulevien matkustajien osalta THL suosittelee, että rajanylityspisteillä ohjataan koronavirustestiin kaikki riskimaista tulevat rokottamattomat matkustajat, joilla ei ole 1) edes osittaista koronarokotesarjaa tai 2) todistusta negatiivisesta koronavirustestistä (PCR-tai antigeenitesti), joka on otettu enintään 72 tuntia ennen maahantuloa tai 3) todistusta sairastetusta COVID-19-infektiosta. (Sairaudesta tai positiivisesta testituloksesta on kulunut vähintään 11 vuorokautta mutta enintään 180 vuorokautta).

Jos rajanylityspisteellä ei ole näytteenottomahdollisuutta, matkustajan tulee hakeutua testiin oleskelu- tai asuinkunnassaan noin vuorokauden sisällä maahantulosta. Lisäksi THL suosittelee, että rajanylityspaikan terveysturvallisuustoimemaiset keräävät ja toimittavat riskimaista tulevien rokottamattomien tai vain osittaisen rokotussarjan saaneiden matkustajien henkilö- ja yhteystiedot matkustajan oleskelu- tai asuinpaikkakunnan tartuntatautiviranomaisille. Nämä ohjaavat matkustajat toiseen tai osittaisen rokotussarjan saaneet matkustajat ensimmäiseen koronavirustestiin aikaisintaan 72 tunnin kuluttua maahantulosta. Jos matkustaja oleskelee maassa alle 72 tuntia tai jos matkustaja on sairastanut COVID-19 infektiota, tietoja ei kerätä 72 tunnin testiin ohjaamista varten.

Ohjeen mukaan vuonna 2005 ja sen jälkeen syntyneiden lasten ei tarvitse osallistua terveystarkastukseen. Suositus ei myöskään koske kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään.

Asian arviointi

Covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäiseminen on yhteiskunnallisesti tärkeää, jotta kansalaisten perusoikeuksia elämään ja turvallisuuteen voidaan turvata. Covid-19-tartuntojen leviämisen ehkäisemisessä tartunnanlähteiden ja tartunnalle altistuneiden henkilöiden tunnistaminen ja jatkotartuntojen estäminen ovat keskeisiä keinoja tähän.

Aluehallintovirasto toteaa, että THL:n näkemyksen mukaan aluehallintovirastojen on varmistettava terveysturvallisuustoimenpiteiden toteutuminen määrämällä tartuntatautilain 16 §:n mukaiset pakolliset terveystarkastukset niille

matkustajille, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet riskimaissa. THL:n 10.6.2021 antaman ohjeen mukaan terveysturvallisuustoimenpiteitä ei kuitenkaan tarvitse kohdistaa ohjeessa erikseen määriteltyihin matkustajaryhmiin. Edelleen aluehallintovirasto toteaa, että Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksen mukaan nykyisessä epidemiatilanteessa on välttämätöntä, että aluehallintovirastot tekevät Suomeen saapuvia matkustajia koskevat tartuntatautilain 16 §:n mukaiset päätökset THL:n suositukset huomioiden ja edellyttää kaikkia toimivaltaisia viranomaisia toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla ja käyttämään kaikkia tartuntatautilain mahdollistamia toimivaltuuksiaan epidemian leviämisen estämiseksi.

Edellä olevan perusteella aluehallintovirasto katsoo, että asiassa täyttyvät edellytykset tartuntatautilain 16 §:n mukaisen määräyksen antamiselle.

Jos terveystarkastukseen tartuntatautilain 16 §:n nojalla määrätty henkilö ei noudata hänelle asetettua veloitetta, voi kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri pyytää poliisin virka-apua tartuntatautilain 89 §:n nojalla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Perustuslaki (731/1999) 7, 10 ja 22 §
Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 14, 15, 16, 22, 60, ja 89 §
Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 91 §:n 1 momentin nojalla

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lakimies Tuomo Ollula, p. 0295 018 014.

Yksikön päällikkö Pepe Uskelin

Lakimies Tuomo Ollula

LIITE

THL:n suositus maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi (10.6.2021)

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 31.7.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Suoritemaksu	Maksuton päätös
Jakelu	Turun kaupungin kirjaamo Naantalin kaupungin kirjaamo
Tiedoksi	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos Sosiaali- ja terveysministeriö Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri Lounais-Suomen poliisilaitos Rajavartiolaitos Finavia Oyj Turun kaupunki; Jutta Peltoniemi, Jane Marttila Naantalin kaupunki; Kristian Kallio, Roope Salmi

Tämä asiakirja LSAVI/7445/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/7445/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Ollula Tuomo 23.06.2021 13:54

Ratkaisija Uskelin Pepe 23.06.2021 13:54